

VERNINGE

Skole • Børnehave • Vuggestue

Pædagogiske læreplaner I Krudthuset Sfo 2018

Læreplanstemaer:

- 😊 Alsidig personlig udvikling
- 😊 Sociale kompetencer
- 😊 Sprog
- 😊 Krop og bevægelse
- 😊 Naturen og naturfænomener
- 😊 Kulturelle udtryksformer og værdier

Alsidig personlig udvikling

Læringsområder: "Barnets selvværd", "Barnets kendskab til sig selv som person" og "Barnets opmærksomhed og engagement".

Fokus på:

Det der vedrører det enkelte barn som individ eller person – barnets følelser, forståelse af sig selv og måder at forholde sig til sin omverden på.

Læringsmål:

At give barnet mulighed for at udvikle et højt selvværd.

At barnet bliver i stand til at træffe egne valg.

At barnet bliver i stand til at mærke og reagere i overensstemmelse med egne behov.

At barnet vokser op med en følelse af at høre til og af at være god nok.

At barnet oplever at blive udfordret ud fra dets aktuelle udviklingsniveau.

Forudsætninger:

Barnet er i et miljø med trygge rammer.

Barnet er i et miljø med en god, varm og rar stemning.

Sådan arbejder vi i praksis:

Barnet oplever anerkendelse og accept.

Der tales med barnet om dets følelser.

Barnets egne grænser respekteres.

Vi tager udgangspunkt i barnets initiativ og behov for videre udvikling

Vi er nysgerrige efter at se og følge barnets perspektiv i dets handlinger.

Der tales med/til barnet med respekt.

Der tales ikke om barnet, når det er til stede.

Barnet mødes hver dag med en personlig velkomst.

Vi laver aktiviteter, der giver barnet succesoplevelser.

Vi laver aktiviteter, som er afpasset i forhold til barnets udvikling.

Vi laver aktiviteter, som udfordrer det enkelte barn.

Vi arbejder med traditioner i hverdagen, for at glædes over gentagelsen og genkendelsen.

Barnet oplever trygheden i hverdagens rutiner.
Vi arbejder med, at vi også kan bryde rutinerne.
Vi arbejder med barnet alene.
Vi arbejder med barnet i grupper.
Vi arbejder med barnets bevidsthed om at være en del af et større fællesskab.

Den voksnes rolle:

Barnet er omgivet af voksne, som er i besiddelse af viden om barnets udvikling indenfor området.
Barnet er omgivet af voksne, der tager ansvaret for relationen mellem barn og voksen.
Barnet er omgivet af voksne, som møder barnet fordomsfrit.
Barnet er omgivet af voksne, som er i stand til at lytte.
Barnet er omgivet af voksne, som anerkender barnets følelser.
Barnet er omgivet af voksne med empati.
Barnet er omgivet af voksne, som er i stand til at skabe et fysisk og psykisk rum for udvikling, hvor der er plads til den enkelte og alle.

Sociale kompetencer

Læringsområder: "Empati", "Tilknytning" og "Sociale færdigheder og handlen".

Fokus på:

Hvordan barnet etablerer fællesskaber, udtrykker sig og indgår i relationer med andre.

Læringsmål:

At lærer barnet at have forståelse for andre.
At lærer barnet at drage omsorg og hjælpe andre børn.
At lærer barnet betydningen og styrken i at opholde sig i et fællesskab.
At lærer barnet accept af forskelligheder.
At lærer barnet at knytte og indgå i forpligtende venskaber.

Forudsætninger:

Vi har fælles holdninger for omgangstone og omgangsformer.
Venskaber dyrkes og styrkes i den pædagogiske struktur.
Der tales om børnenes forskelligheder.
Der arbejdes med børnene i grupper.
Børnene gives mulighed for at forpligte sig og tage et ansvar.

Sådan arbejder vi i praksis:

I dagligdagen styrkes forståelsen af, at andre kan mene det samme eller noget helt andet.
Ved samlinger "fremhæves" børnene for hinanden.
I forbindelse med konfliktløsning bringes det enkelte barn til forståelse af, at ens adfærd har betydning for andre.
Barnet opfordres til at sige godmorgen, når det kommer, og farvel når det går hjem.
Barnet lærer at dele med andre om det legetøj, som er i sfø'en
Barnet opfordres til at hjælpe andre børn.

Den voksnes rolle:

Barnet er omgivet af voksne, som er i besiddelse af viden om barnets udvikling indenfor området.

Barnet er omgivet af voksne, som er bevidste om at være rollemodeller.

De voksne har det godt sammen, og er dermed gode rollemodeller.

De voksne taler med barnet om, hvad der er acceptabelt, og hvad som ikke er.

De voksne har blik for at skabe relationer børnene imellem og styrke disse i de daglige aktiviteter.

De voksne er opmærksomme på børnenes ideer og tilbyder vejledning til deres indbyrdes leg og samarbejde.

De voksne hjælper med at få lavet legeaftaler med andre børn.

De voksne "spejler" børnene. Dvs. hjælper med at sætte ord på og forstå egne og andres følelser ved bl.a. at lytte til og se på hinanden.

Sproglig udvikling

Læringsområder: "Kommunikation og sprogbrug", "Lydlig opmærksomhed" og "Skriftsprog".

Fokus på:

At stimulere og styrke barnets udvikling af talesprog, skriftsprog og aktivt bruge sproget selv.

Læringsmål:

At lære barnet at sætte ord og begreber på oplevelser i dagligdagen.

At lære barnet at sige sin mening og give udtryk for sine følelser.

At lære barnet et nuanceret sprog med rigtig udtale.

At lære barnet at bruge sproget som konfliktløsningsmodel.

At give barnet mulighed for at stifte bekendtskab med forskellige sproglige udtryksformer.

At lære barnet at "læse" andres mimik og kropssprog.

At motiverer i interessen for tegn, symboler og skriftsprog, herunder tal og bogstaver.

Forudsætninger:

Der skal være adgang til bøger, billeder, fotografier, blyanter og papir ved tegnebordet, plakater med tal og bogstaver, sangbøger, udklædningstøj og mulighed for at kunne spille teater, spil med sproglyde og begreber. Der skal ligeledes være adgang til steder, hvor der er plads til ro og fordybelse.

Sådan arbejder vi i praksis:

Vi læser og synger og leger med rim og ræmser og "vrøvleord"

Barnet øver sig i at formulere sig ved samlinger.

Barnet øver sig i at skrive får kendskab til bogstaver og talrækker.

Vi sætter mange ord og begreber på hvad der foregår i hverdagen, så børnene tilegner sig viden om deres hverdag ved hjælp af sproget.

Barnet opfordres til at bruge sproget til konfliktløsning.

Barnet øver sig i at spille teater og påtage sig en rolle, hvor det er forudbestemt, hvad der skal ske og hvad der skal siges.

Vi opfordre til at bruge tegn, symboler, bogstaver og tal på ting som børnene tegner, maler, modellerer, fotograferer ol. eks. at skrive navne på tegninger, vi dekorerer inde og uderum med forskellige symboler, bogstaver og tal, hvilket inspirer og pirrer børnenes nysgerrighed.

Barnet læser historie for sig selv og for andre børn.

Barnet benævner kammerater ved navn og får en fornemmelse af, hvem det går i sfo med.

Barnet opfordres til at være lydhør overfor, hvad de andre børn måtte have på hjertet.

Vi hjælper børnene til at tolke de andre børns sindsstemninger, ved at snakke om ansigtsudtryk og kropsholdning.

Den voksnes rolle:

Barnet er omgivet af voksne, som er i besiddelse af viden om barnets sproglige udvikling.

Barnet er omgivet af nærværende voksne, som formår at skabe en ramme for samtale med barnet.

Barnet er omgivet af voksne, som er i stand til at lytte.

Barnet er omgivet af voksne, som kan lide at lege med sproget og sammen med barnet gå på opdagelse efter dets mange nuancer.

Krop og bevægelse

Læringsområder: "Motorik og sanser", "Fysisk udholdenhed, styrke og kropsmestring" og "Kropsforståelse".

Fokus på:

At stimulere følesans- eks. kulde/varme, behag /ubehag. Labyrintsansen- eks. balance, muskel/led sansen- eks. justerer alle bevægelser og kredsløb, puls og åndedræt.

Læringsmål:

At barnet skal opleve glæde ved sin krop og ved at være i bevægelse.

At barnet skal styrke kroppens funktioner og bevægelse i både den frie leg og i tilrettelagte fysiske aktiviteter.

At lære egen krop at kende og udvikle balance, koordination og udholdenhed.

At udvikle barnets koncentrationsevne og bevægelighed.

At udvikle og styrke børnenes fysiske sundhed ved at motivere barnet til at have en forståelse for kostens og hygiejnens betydning for trivsel.

At motivere barnet til at kunne lide at bevæge sig.

At udvikle barnets fin- og grov motorik.

At motivere barnet til at have en sanselig tilgang til verden.

Forudsætninger:

Et uderum i fokus, som skaber mulighed for at udfordre barnet.

En pædagogisk struktur, der giver børnene mulighed for at udforske og afprøve forskellige redskaber eksempelvis rutsjebane, balancebomme, gynger, bakker, hængekøje, "klatrevæg" kolbøttestativer, op og ned ad stiger, cykle, danse til musik, gå i gymnastiksalen, bygge med klodser, skrælle gulerødder.

Sådan arbejder vi i praksis:

Vi leger i sandkassen, med vand m.m.

Vi rutsjer, gynger, cykler, klatrer, hopper, løber m.m.

Vi arbejder med, at børnene selv skal tage tøj af og på.

Vi bygger med LEGO, klipper, tegner, leger med perler osv.

Triller ned ad bakker, kravler op af bakker, forcere ujævnt terræn m.m.

Vi skræller gulerødder, skærer agurker, piller æg m.m.

Vi gynger i hængekøjer.

Vi deltager i motionsløb.

Vi får pulsen op.

Vi opholder os ude i alt slags vejr og fornemmer årstidernes skift med vores sanser.

Vi stimulerer sanserne ved at mærke på sandet, råbe højt, se og dufte blomster, mærke kulde og varme samt smage på bær og frugt.

Den voksnes rolle:

Barnet er omgivet af voksne der betragter uderummet, som et fristed og en oase med højt til loftet og mulighed for at lege uforstyrret.

Barnet er omgivet af voksne, som er i besiddelse af viden om barnets udvikling indenfor området.

Barnet er omgivet af voksne, som formår at skabe en ramme for barnets kropslige udvikling og aktivitet.

Barnet er omgivet af voksne, som holder af at bevæge sig og opholde sig meget udendørs.

Natur og naturfænomener

Læringsområder: "Naturerfaring", "Naturforståelse", "Naturetik", "Mængder og tal", "Former og mønstre" og "Udforskning".

Fokus på:

At understøtte børnenes interesse, læring og mulighed for at forholde sig til natur. At give mulighed for at lære både i naturen og om naturen.

At eksperimentere og undersøge og få erfaringer med mængder, tal og kategorier som vægt og form - at få erfaringer med vejrfænomener, science og objekters egenskaber, tilstande og ændringer.

Læringsmål:

Barnet lærer om naturens mange forunderligheder.

Barnet føler glæde og begejstring ved at opholde sig i naturen i alt slags vejr.

At motiverer børnene til at udforske naturen.

Barnet lærer at værne om naturen.

Barnet får indsigt og forståelse for sammenhæng ift. økosystemer, naturens cyklus og årstider.

Barnet eksperimenterer med at tælle objekter og forstå det totale antal.

Barnet udforsker tal, sammenligner tal og fortæller, hvilket tal der er størst.

Barnet kan selv skabe former og mønstre i tegninger og i sandkassen mv.

Barnet er opmærksomt på begreber for kategorier og begynder at opdele genstande ud fra fælles karakteristika, funktion og adfærd. Det kan f.eks. adskille de runde fra de firkantede.

Barnet er opmærksomt på, genkender og forstår begreber for mål (f.eks. vægt eller længde).

Forudsætninger:

At der skabes et uderum, der er udfordrende, inspirerende og forunderligt.

At barnet gives mulighed for at eksperimentere med ild, luft, vand og jord.

At der arbejdes med en pædagogisk struktur, som giver børnene mulighed for fordybelse og ro.

Sådan arbejder vi i praksis:

Det er tilladt at blive beskidt og eksperimentere med vand og pløre.

Vi taler med børnene om livet og døden i forbindelse med oplevelser fra vores hverdag i naturen, eks. en død muldvarp, rottehuller, hvepsebo, fuglekasse med indbygget kamera.

Vi afholder maddage udendørs og laver bålmad.

Vi læser mange bøger om dyr, natur og naturfænomener.

Vi opsøger vandhuller og fisker smådyr.

Vi fanger insekter og smådyr og studere dem.

Vi går i skoven og bringer naturen ind i huset.

Den voksens rolle:

Barnet er omgivet af voksne, som er i besiddelse af viden om naturens betydning for barnets udvikling.

Barnet er omgivet af voksne, som er begejstrede og forholder sig nysgerrigt til det, som opleves i naturen.

Barnet er omgivet af voksne, som ser en ære i, at kunne besvare barnets mange forskellige spørgsmål om naturen og naturfænomener.

Barnet er omgivet af voksne som med glæde deler ud af deres viden.

Barnet er omgivet af voksne, som forholder sig undrende og nysgerrigt på lige fod med barnet.

De voksne er optaget af at søge børnenes perspektiv og fantasi til at udforske naturen og miljøet omkring os.

Barnet er omgivet af voksne, som tør slippe barnet løs i naturen, så det blandt meget andet prøver at klatre i vilde hegn, eksperimentere med ild, lege med vand, snitte med en dolk.

Kulturelle udtryksformer og værdier

Læringsområder: Æstetiske oplevelser, Skabende praksis, Traditioner og værdier.

Fokus på:

Børnene afprøver forskellige udtryksformer og får erfaring med forskellige genrer, teknikker og redskaber. Børnene møder kulturel mangfoldighed og får erfaring med og viden om egne og andres kulturelle værdier og traditioner

Læringsmål:

At opbygge en egen-kultur hos barnet, hvor traditioner vægtes højt.

At barnet får kendskab til dansk kultur og traditioner i et fællesskab.

At barnet lærer almindelig høflig og respektfuld omgang med andre.
At give barnet mulighed for at afprøve sig selv ift. mange forskellige facetter i kunst og kultur, såsom det at spille teater, det at se teater, synge, danse, dramatisere, male, og tegne.

Forudsætninger:

Der skal være nogle traditioner i sfo'en, som danner ramme om barnets liv.
Der skal være en indretning af sfo'en, som giver barnet mulighed for kreativ udfoldelse.

Sådan arbejder vi i praksis:

Barnet har adgang til udklædningstøj, musik og spejle.
Vi synger.
Vi fortæller historier.
Vi læser bøger.
Vi spiller teater.
Vi tager i teatret.
Vi har mange faste traditioner, som vi finder værdifulde.
Vi lægger vægt på at "udsmykningen" er rar at se på og at den er indbydende både ude og inde.
Vi præsenterer div. kultur og kulturhistorie eks. vikinger, guder, indianer.

Den voksnes rolle:

Barnet er omgivet af voksne, som er i besiddelse af viden om kulturens og værdierne betydning for barnets udvikling.
Barnets er omgivet af voksne, som er gode rollemodeller og dermed kulturformidlere.
Barnet er omgivet af voksne, som er indehavere af det gældende etiske værdisæt.

Børn med særlige behov.

Børn med særlige behov og problemstillinger får stor opmærksomhed i det pædagogiske arbejde. Vi arbejder inklusionsorienteret, hvor de fysiske rammer og den pædagogiske praksis tilpasses det enkelte barnets behov. Vi bestræber os på, at barnet oplever sig selv som en betydningsfuld del af børnefællesskabet.

Med afsæt i vores læringsmål for de enkelte læreplanstemaer, bliver der tilrettelagt en særlig indsats i forhold til barnets aktuelle problemstilling eller handicap
Vi arbejder med en tæt kontakt til forældrene og andre relevante "eksperter" så som fysioterapeuter, ergoterapeuter, talepædagoger og div. rådgivningscentre.
På personale- og teammøder bruger vi kollegial sparring og systematisk refleksion, for at stille skarpt på, hvad der er gør sig gældende set ud fra et børne- et forældre- og et personaleperspektiv.

Børnemiljøet i Krudthuset.

Børnemiljøet i Krudthuset beskrives ud fra tre hovedområder: Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.

Det fysiske børnemiljø handler om de fysiske rammer indendørs og udendørs, herunder sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold som indretning, hygiejne og materialevalg.

Det psykiske børnemiljø drejer sig om, hvordan børnene trives med hinanden og de voksne. Det handler om relationer og sociale kompetencer i børnegruppen, og kan knyttes til begreber som fællesskab, venskab og tryghed.

Det æstetiske børnemiljø har indflydelse på, hvordan omgivelserne påvirker børnene i hverdagen. Et motiverende æstetisk miljø giver børnene positive og udfordrende sanseoplevelser, og har betydning for, om børnene finder dagtilbuddet inspirerende.

Mål for børnemiljøet i Krudthuset:

At opbygge et åbent og positivt pædagogisk miljø.

At børnene oplever medinddragelse og medindflydelse.

At vi fokuserer på børneperspektivet.

Vi skaber udfordrende udearealer og naturoplevelser.

Vi skaber pæne og indbydende bygninger og rum.

Vi skaber sikkerhedsmæssige forsvarlige legesteder ude og inde.

Vi skaber sundhedsmæssige forhold som lys, lyd, luft, kost og hygiejne.

Det er velovervejet når vi vælger materialer.

Vi anvender pædagogisk konflikthåndtering.

Vi sørger for, at der er en kultur og værdimæssig rummelighed til alle børn.

Forudsætninger:

Det er børneperspektivet der er omdrejningspunktet i arbejdet med børnemiljøet.

Sådan arbejder vi i praksis:

Der laves en gennemgang af bygninger og legeplads af en bygnings- og legepladssagkyndig en gang om året.

Det prioriteres at vedligeholde i huset og på legepladsen med maling og lign. så det er "lækkert" at være i.

Der afholdes arbejdslørdag med forældregruppen, som laver en del udendørs-reparationer.

Møbler og indretning tilgodeser børnenes behov.

Der investeres løbende i nye legeredskaber på legepladsen.

De pædagogiske materialer er af en god kvalitet.

Legetøjet er intakt.

De voksne er anerkendende i deres møde og samvær med børnene.

De voksne kigger efter børnenes intentioner og perspektiver.

De voksne undgår at skælde ud, men tilretteviser på en positiv og hensigtsmæssig måde

De voksne "gør sig tilgængelig" for børnene både ude og inde.

De voksne vejleder/guider børnene, når de afvises/afviser hinanden.

Der dekoreres og pyntes med billeder og malerier, også i børnehøjde.

Der dyrkes frugttræer, blomster, køkkenhave som giver børnene positive sanseoplevelser som virker inspirerende.

Evaluering af arbejdet med børnemiljøet:

I lighed med læreplanstemaerne, bliver børnemiljøet vurderet ud fra SMTTE modellen.

Det er med fokus på børneperspektivet at vi vurderer børnemiljøet.

Derfor vil det være både ud fra hvad børnene udtaler og hvad de giver udtryk for på andre måder, der vil blive undersøgt og lagt til grund for vurderingen. Eksempelvis benytter vi børne- interview, læringshistorier, foto ol.

Dokumentation og evaluering.

I Krudthuset bruger vi SMTTE-modellen, som lægger op til systematisk at analysere og beskrive den sammenhæng, man befinder sig i, og forholde sig bevidst til at fastsætte mål, tegn og tiltag og derpå evaluere og dokumentere udviklingen af det pædagogiske arbejde for børn i alderen 6-10 år.

Det er bygget op omkring to arbejdsprocesser:

- At vi sætter ord på læring, som handler om hvordan vi skaber sammenhæng mellem læreplanstemaer, læringsmål og tegn på læring.
- At vi evaluerer læring, som handler om hvordan vi gennemfører evalueringer, der giver os viden om børnenes læring, som vi kan bruge til at videreudvikle vores pædagogiske praksis.

Vi sætter fokus på børnenes læring, som i høj grad handler om vores pædagogiske praksis. Vi vil løbende vurdere vores pædagogiske arbejde i forhold til børnenes trivsel, udvikling og læring.

Metoden lægger op til, at vi gennemfører fokuserede evalueringsforløb, som integreres i det daglige arbejde.

Hen over et år betyder det, at vi gennemfører et antal evalueringer inden for forskellige områder af vores pædagogiske læreplan. Disse evalueringer vil tilsammen danne grundlaget for den årlige evaluering.